

PLASTİK SANATLAR SERGİ

Şehrin soyut hali

AYŞEGÜL OĞUZ
aysegulo@gmail.com

FOTOĞRAF: HÜSEYİN ÖZDEMİR

Günümüz sanatının dikkat çekici isimlerinden biri olan Nuri Kuzucan yeni sergisi "İçerden ve Dışardan"da yine kent mimarisini çıkış noktası olarak alıyor kendine.

ŞEHİR mimarisi ve yapılar üzerine odaklı işleriyle tanınan Nuri Kuzucan, "Açık Mekan", "Trafik", "Mutlu musun" ve "Plan"ın ardından "İçerden ve Dışardan" adlı yeni sergisiyle 17 Kasım'da Galeri X-Ist'in duvarlarında yerini alacak. Bugüne dek mantık yoluyla söz söyleme gayretine giren ve uyumu arayan sanatçı, "İçerden ve Dışardan"da izleyiciyi, şehir görüntülerinin üzerlerinde bıraktığı duyguya yönlendiriyor. İçeriden - dışarıdan, uzaktan-yakından, detay-bütün ikilemlerinin işlendiği sergisinin üretim aşamasında başına gelen bir olay onu farklı bir yöne de sürüklemiş. Hakikatin, çizgilerin ve sınırların dünyasında gezinirken, "biber gazı geçeği"

de bir anda resminin karşısına çıkmış. Nuri Kuzucan anlatıyor: "'Mağara Estetiğinde Mimari Taslak' adında bir resim yapıyorum. Ben sınırları, çizgileri düşünürken, 'acaba ilk düz çizgi ne zaman çekildi' diye sorarken, biber gazı yiyen bir kadıncağız atölyeme sığınıyor. İşte o karşılaşma anında her şey anlamını yitiriyor..." Bu gerçeği kayıt altına almanın imkânı var mı yok mu sorusu ise serginin gündemine sızmayı başarıyor... Yakınlaşarak ve uzaklaşarak, tıpkı gerçek hayattaki gibi 'içeriden ve dışarıdan' maruz kaldıklarımıza dönüşüyor serginin tamamı... "İçerden ve Dışardan"da kent mimarisini çıkış noktası olarak alan Kuzucan ile konuştuk...

"Plan"ın ardından "İçerden ve Dışardan"ı nasıl konumlandırıyorsunuz?

Resim kişisel arzularınızla, içgüdüleriyle nize yapılan, bir yerde de kurgulanan bir şey. Mantık silsilesi içinde gitmeniz gerekiyor. Sizden beklenen de bu ama hakikat başka; orada cereyan edenlerle resmin bağlanması insanı çelişkiye düşüyor. O çelişkiyi çok yoğun olarak yaşıyorum.

Bu çelişkiyi nasıl tarif edersiniz?

Burada resim yaparken saatlerimi harcıyorum. İşte resim yapıyorsun, kendine bir yer yalıtımsın, hayatta da ilgilisin, o hayattan beslenerek resim yaptığını da düşünüyorsun. Ama sonra birden bire kapı çalınıyor, gözleri yanmış, ağızla bir atöl-

"İçerden ve Dışardan"daki çalışmalar izleyiciyi, şehir görüntülerinin üzerlerinde bıraktığı duyguya yönlendiriyor.

"Akademiye girdiğinde herkes senden bir adım önde"

Akademiye girdiğiniz zamanki resim algınızı bugün nasıl anlatırsınız?

Akademiye girdiğin andan itibaren oradaki herkes senden bir adım önde, önce. Bir üst sınıftaki öğrenci, atölyedeki hocan, sanat tarihi, dışardaki dinamikler... Değer yargıların da buna göre işliyor. Senin yaptığın, yapacağın her şeyin de onlara yetişmesi gerekiyormuş gibi bir yanlış! Ama insanı motive eden tarafları da var. Kendini yetersiz hissetme, bir şey almadan kendini tamamlanmış hissetmeme ya da hayatında var olan şeylerin eskidiği, yenilerinin alınması gerektiği konusunda bir duygu verme...

Bütün olumlu, olumsuz meseleleri hayatında bir üretime dönüştüren herkesin kıymetli olduğunu düşünmeye başlamam, kırılma noktam oldu. Onlara saygı duymak ve onlardan, onların hayatlarından beslenmek, gıpta etmek, öykünmek... Üretmek çok zor, ürettiğinden tatmin olman, seni beslediğini düşünmen ise bambaşka.

"MİMARİ BİZİM HAYATIMIZIN DIŞINDA DEĞİL. MİMARİNİN BİZİM HAYATIMIZI YÖNLENDİREN, MİZACIMIZI, KARAKTERİMİZİ, DAVRANIŞ BIÇIMLERİMİZİ ŞEKİLLENDİREN BİR YAPISI VARDIR."

yeden içeri giriyor. Sokakta biber gazı yemiş, ne yaptığını bilemeyecek halde, ona yarıdan da resim son derece kişisel bir deneyim; barındırdığı tüm tehlikelere rağmen, sanatın ne kadar işe yarayıp yaramayacağı tartışması, resmin dekoratif olup olmaması meselesi, bugünün dinamiği içinde ne kadar bir yer var tartışmaları... Bunları düşününce, bu çelişkileri ortaya çıkaran, bununla ilgili söz söyleme hakkı veren bir yapı oluşturduğu için de resim hayattan kopuk değil.

Tanımadığınız biri mi?

Tanımadığım biri. Kadın nerede olduğunu da bilmiyorum. Birden yaptığın işle, o durum karşısında, inanılmaz bir yabancılaşma hissediyorsun. İşte orada sana o resmi yaptıran nedenlerin hiçbir anlamı kalmıyor. Dolayısıyla resim üzerinden söz söylemenin gerçeğe ilgisi olamayacağını, bunun bir kurgu ve mantık silsilesi içinde ilerlediğini, aslında hayattaki hiçbir şeyi halletmediğini, hatta anlamsızlaştığını da hissediyorum. Bu benim için çok ironik, çelişkili. Ama cevaplar hep çelişecek, ironik olacak, tebesüm ettirecek, kendine baktıracak! Bir yandan da resim son derece kişisel bir deneyim; barındırdığı tüm tehlikelere rağmen, sanatın ne kadar işe yarayıp yaramayacağı tartışması, resmin dekoratif olup olmaması meselesi, bugünün dinamiği içinde ne kadar bir yer var tartışmaları... Bunları düşününce, bu çelişkileri ortaya çıkaran, bununla ilgili söz söyleme hakkı veren bir yapı oluşturduğu için de resim hayattan kopuk değil.

İstanbul'da yaşayan, Beyoğlu'nda atölyesi olan bir sanatçı olarak, yaptığınız resim, işlediğiniz şehir olgu-

sunu baktığımızda değil İstanbul'u, dünyanın her yerinde olabilecek, soyut ama bir yandan da somutlaşan halleri aktarıyorsunuz...

O karşıtlıklar; soyut mu, somut mu, mimari mi, değil mi, bir binaya mı benziyor, yoksa yüzeyde bir boya mı... Bütün bu çağrışımları amaçlıyorum.

Coğrafyasız kentler sanki bunlar...

Merkezlerin, merkez olmaya namzet tüm coğrafyaların meselesi; orada da insanlar yaşıyor. Aynılaştırma politikaları tüm dünyada cereyan ediyor. Tek tip tüketici, aynı şeyleri izleyen başka bir kişi... O yüzden sadece yaşadığın yeri merkez yapıp sadece buranın meselelerine çare bulmaya çalışmak ama buna cevap bulmaya çalışırken bunun çok geniş bir alana da hizmet ediyor olması lazım.

Malzemenizdeki buluşlar sergide nasıl karşımıza çıkacak?

Dışarıyı gözlemleyerek, bunu işaret eden resimler yapmaya çalıştım. Monokrom dediğim, resmin yalınlaştığı, neredeyse beyaza giden, düzleştiği resimler de aslında bizim psikolojimizle ilgili; seni içine almıyor, dışardan, duvarlar, kapalı kutu alanlar, hikayelere çok dahil olmadığımız, bir labirent gibi... İçeriden kısmı ise, bütün bu yapıların iç yüzleriyle ilgili. Bu biraz da kişilik gibi aslında,

oradaki dinamiklerle ilgili ve onun kontrastlığı ilginç. Çok yüksek katlı bir binada oturan sakinlerin, diyelim ki bin kişi oturuyor orada, birbirleriyle iletişimsizliği; her katta kulak misafiri olacağınız kavgalar, dövüşler, başka türlü sıkıntılar, kahkaha, mutluluk anı var...

Mimari bizim hayatımızın dışında değil. bizim hayatımızı yönlendiren, mizacımızı, karakterimizi, davranış biçimlerimizi şekillendiren bir yapısı vardır. Hayatı övmek için o büyük projenin içerisinde çok büyük yer tutar. Onu çok iyi takip etmeniz lazım. Çünkü o gelecek 50-100 yılda kaybolmayacak. Belki de 300-400 yıllık bir doku oluşturuyor. Bu mimaride, bu yaşam tarzında nasıl karakterler olacağımıza dair çok soru işaretleri bulamıyorum. Tekdüze bir sonuç çıkıyor. Bu da ürkütücü.

Bu resimlerdeki beyaza, o düzleşmenin hissine kapılmışken bir anda fosforlu bir aleme sığıyoruz...

İşte o içeriden meselesi. Şunu da söylemek istiyorum: Bu kadar özel ve ciddi konuların bir renge ve boyaya sıkışmış olması, böyle tanımlamaya çalışmak beni rahatsız eder. Bu da yaptığım işin çelişkisi. Dolayısıyla o bunun cevabı değil. Onun sayesinde sana bunu söyleme alanı yaratıyor sadece. ■
Galeri x-ist / 17 Kasım - 17 Aralık 2011
(0212) 291 77 84